

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/191/2017
Identifikačné číslo spisu: 7111214468
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7111214468.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne M. Z., bývajúcej v H., zastúpenej JUDr. Ľubošom Petrovským, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovaným 1/ O. H., bývajúcej v H. a 2/ I. H., bývajúcemu v H., obaja zastúpení Mgr. Pavlom Kissovi ml., advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o zaplatenie 1 080 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 38 C 276/2011, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 31. januára 2017 sp. zn. 5 Co 162/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. septembra 2015 č. k. 38 C 276/2011-181 v spojení s opravným uznesením z 19. októbra 2015 č. k. 38 C 276/2011-196 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 1 080 € spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 540 € od 28.10.2011 do zaplatenia, ďalej s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 270 € od 28.10.2012 do zaplatenia, s 5,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 270 € od 28.10.2013 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 51,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 553,77 € na účet právneho zástupcu žalobkyne. Posledným výrokom zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nahradiť na účet súdu prvej inštancie trovy štátu vo výške 214,14 €, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobný návrh žalobkyne je dôvodný, nakoľko v konaní bolo nesporne preukázané, že žalobkyňa je vlastníkom pozemku zapísaného na LV č. XXXX okres Košice I, obec H., k. ú. N., parcela č. XXXX/XX o výmere 43 m², ktorá slúži ako prístupová cesta ku atypickému garážovému boxu súp. č. XXXX vo vlastníctve žalovanej 1/. Uviedol, že túto prístupovú cestu nesporne rovnakým spôsobom využíva aj žalovaný 2/. Poznamenal, že žalovaní žiadnu úhradu za užívanie pozemku patriaceho žalobkyni neplatia, naopak domnievajú sa, že im vzniklo právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré nadobudli vydržaním. Súd prvej inštancie konštatoval, že zo strany žalovaných však neboli splnené podmienky pre

vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v ich prospech pre nedostatok dobromyseľnosti na ich strane o tom, že by im právo prechodu, resp. právo bezodplatne užívať pozemok patrilo. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyni vznikol voči žalovaným nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 080 € ako náhrady za užívanie jej pozemku žalovanými, nakoľko boli splnené znaky skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy, ktorou je § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 a § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 31. januára 2017 sp. zn. 5 Co 162/2016 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ dovolanie, ktoré odôvodnili v zmysle § 419 a § 432 ods. 1 CSP tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom zistení skutkového stavu (napr. dĺžka prístupovej cesty) a na nesprávnom posúdení veci (prechod nie je nájom). Zdôraznili, že súdy v základnom i odvolacom konaní nepostupovali správne, keď vychádzali z predpokladu, že žalovaní majú časť pozemku žalobkyne, po ktorej prechádzajú motorovým vozidlom do garáže, v prenájme a preto sú povinní platiť nájomné. Uviedli, že skutočnosť, že 2krát denne prejdú autom do garáže nemožno dávať k úrovni nájmu pozemku, pretože nájomný vzťah vykazuje a obsahuje iné atribúty právneho vzťahu, ako je právo prechodu, o ktoré v danom prípade ide. Namietali, že znalec pri obhliadke pozemok nepremeľal a vychádzal len z tvrdenia prítomného opatrovníka žalobkyne Z., ktorý je v podstate skutočným účastníkom tohto sporu, pretože žalobkyňa ani netuší, že takýto spor na súde prebieha. Navrhli, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie. Taktiež žiadali odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku v zmysle § 444 CSP.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovaných 1/ a 2/ písomne nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaných je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016

nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Oproti úprave účinnej pred týmto dňom ide ďalej v tom zmysle, že nevyžaduje len to, aby bol dovolateľ [fyzická osoba, ktorá nemá právnické vzdelanie (poznámka dovolacieho súdu: ďalší text tohto uznesenia sa týka takéhoto dovolateľa)] zastúpený advokátom, ale aj to, aby už podané dovolanie bolo spísané advokátom (§ 429 ods. 1 veta druhá CSP). Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti.

12. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod.

13. V danom prípade žalovaní v dovolaní poukázali na dovolací dôvod podľa ustanovenia § 419 CSP a § 432 ods. 1 CSP (ktorý prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 CSP) a v ďalšom obsahu dovolania sa zaoberali nesprávnym zistením skutkového stavu a nesprávnym posúdením prejednávanej v e c i prvoinštančným a k o aj odvolacím súdom. V uvedenom dovolaní žalovaní, spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 431 až § 435 CSP, dovolacie dôvody nevymedzili tak, ako to predpokladajú tieto ustanovenia.

14. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnom posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a/ až c/ § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolatelia nevymedzili uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.